Ч. 35 Пятниця 14 (26) лютого 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провинциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Як гадаєте, в чім лихо і від чого зачинати?

(У відповіди тим, що уміють богато говорити а мало робити, а по части і тим, що в подібних справах присилають нам питаня і жадають відповіди.)

Коли чоловік сидить на місци в своїм кутику і видить лиш тілько сьвіта, що у вікні, а біда єму доскулює, то він дуже часто не видить того, не може зміркувати, чому єго біда чіпає ся і чому він єї не може спекати ся. Аж коли ніде в сьвіт, коли порівнає себе з другими, тогди аж побачить, де причина лиха, і позбуде ся біди. Але побачить лиш тогди, коли єму дійстно очи отворять ся; а коли ні, то біда нігде єго не відчіпить ся і він мусить таки в ній загибати.

Найліпший примір того, що ми тут сказали, подають нам ті наші люди, що виїздять до Америки. Ось послухайте, що пише в рускій газеті „Свобода“, котра виходить в Америці, Кирило Ґеник, господар в Канаді. Той Кирило Ґеник не такий темний, як наші селяни; він скінчив цілу ґімназию, отже знає в сьвіті порядок. Отже послухайте, що він пише:

Рік 1896 належить нам уважати за той, в котрім еміґрация нашого народу до Америки, взглядно до Канади на правду розпочалась. Прийшло в тім році до 1000 душ, між котрими лише мала часть Поляків, так що сьміло можем уважати за руску еміґрацию. Але що сей рух еміґраційний в великій части був хибный, то-ж він не так пожитку, як хиба лише шкоди Русинам наніс; а щоби тоє і на будуче не мало місця, хочу тую так для нас важну справу на підставі моїх досьвідів Вам представити і зріло над нею застановити ся.

Брошура написана д-ром Олеськовим о еміґрациї, епонукала декотрих з наших людий до виїзду за море, де би могли найти ліпше житє ніж в ріднім тіснім краю. Порадившись дра Олеськова виїхали они і послухавши ради того досьвідченого чолозіка, в тій справі одинокого між Русинами, на тім зле не вийшли. Однак що стало ся дальше. Аґенти в Гамбурзі, а найбільше Карльсберґ, захопив кілька адрес від їдучих і став блудними листами вабити людий несьвідомих до як найскоршого виїзду до Канади. Повіт: Борщів та Заліщики захопив сей аґент в руки, та нуж звабляючі листи писати, так що нарід зовсім змішав ся — без застанови став тратити свою землю, аби як найскорше в Канаду. Розуміє ся, що аґентови ходить о свій зиск, а не о житє хлопів галицких. В тім біда, що наш нарід єго не зрозумів, але чим скорше став тратитись, не зважаючи, що зима остра зближає ся. Спративши землю, не обрахувавшись і не порадивши ся розумних людий, на сам лист аґента пустив ся в дорогу. Що-ж з того вийшло? От що — що родина по оплаченю дороги приїхала до Віннипеґу і увиділа ся цілком нещасливою, бо без цента, або з пару долярами на чужій земли. На таке горе зруйнованої родини в чужині без гроша, без знаня чужої мови страшно дивитись, аж мороз по тілі йде. Таких родин богато в 1896 загостило, так що ряд був змушений як жебраків живити, доки не дало їх до служби, а кільканайцять родин осівших на фермах до весни мусить живити. Така еміґрация принесла нам в самім початку лише встид і ганьбу. Нарід з тих двох повітів, та 10 родин з Буковини, повіта Кіцманьского, прийшов майже без гроша, чорний як жебраки, та обдертий в поганій народній одежи. — Що за смутний образ, прошу подумати, яка білизна була на тих родинах, що їхали з Галичини до Віннипеґу і через пять тиждньів не змінювали білизни! Запитаймо ся самі себе — чиж можна нас уважати за нарід спосібний до житя американьского? Ґазети анґлійскі стали висьмівати наших селян що прибули в одежах таких непрактичних, та по ґазетах малювали наших брудних людий. Стали писати, що то не нарід, а якісь цигани, не спосібні до культури, отже найліпше би було, аби таке сьміте в край цивілізований не впускати. За тими і нїмецкі ґазети стали то саме писати. — Отже поки час, справу треба инакше повести.

Перша і найголовнійша річ не треба на сліпо пускати ся в такий далекий край, треба порадитись з розумними людьми. Дуже важна річ і то, щоби нїхто не важив ся в своїй одежи їхати. Як покидаєш, чоловіче, рідний край, лиши й одежу там, бо тут треба тобі в нового чоловіка переродити ся. Одежа наша руска не практична, неприлична. Женщина в своїй одежи неприлично виглядає, а Анґлійці як нарід високо інтеліґентний бридить ся тою одежею, так що й слуги в тій одежи приняти не хоче. Нарід анґлійский хоче,

---

4)

В замку і в підзамчи.

Оповідане з ческого

БОЖЕНИ НЕМЦОВОЇ.

(Дальше).

— А тепер я побігну по молоко — сказав Войтїх — нехай і братчик потїшить ся; він з голоду такий сумний, правда, мамуню? Вже кілька днів навіть не засьміяв ся до мене, а все такий сумний і блідий.

— Ах, я бою ся, що нашому Йосифкови вже нїчого не поможе — сказала сумно мати, сїдаючи знов коло дитини.

— Не журіть ся, мамунцю. Не плачте, а пождіть, єму буде знов ліпше. Знаєте, як вам раз сказав пан доктор, що єму лише молочко поможе. Дайтеж менї того двайцятака і скажіть, як маю повісти?

— Маєш двайцятака, дай єго пані Гайковій, она дасть тобі склянку молока і видасть решту; сховай добре ті гроші, а скажи їй, звідки їх маєш.

Войтїх взяв від матери гроші, сховав до кишенї і вже пустив ся іти, коли нагле малий отворив очи і подивив ся на неї.

— Йосифку! — відозвав ся Войтик і взявши булку показав дитинї. Але голос матери налякав єго.

— Дай єму спокій! — крикнула і положивши дитинї руку на чоло, студене як лїд, відозвала ся перестрашена: — Йосифку! Що тобі, не знаєш мене? Дитинко, Бог з тобою! — Нагнула ся над ним і дивилась в очи, але дитина не оглянулась на неї, очи пішли їй в стовп.

Трясучою рукою сягнула мати до грудий сина; здавалось їй, що серце перестає єму бити. — Йосифку! — кричала з плачем. Йосифку! повторив і Войтик. Дитина отворила уста немов до усьміху і віддихнула легко як пташина в снї. То був послїдний віддих.

— Що єму є, мамунцю? — питає налякании Войтїх.

— Умер! відповіла мати беззвучним голосом і зломана нещастєм упала на землю коло трупа дитини.

IV.

Кравець Сикора мав малий домочок без поля, пятеро дїтий — а заробок ішов зле. Коли вернув з вандрівки до дому, мав тілько роботи, що ледве зміг собі дати раду; кождий хотів мати одяг від нового, котрий прийшов з Відня і після найновійшої моди. Держав кількох челядників, оженив ся і так добре єму вело ся, що поволи купив собі і домок. Але прийшли инші хлопці з Відня, поставали майстрами і були голоснїйші як Сикора; не щоби він гірше робив, але тому, що нові майстри високо несли ся, паням при стрічах цїлували руки і говорили лише о князях і ґрафах, для котрих у Відни робили роботу. Поприносили з собою хороші модні образки, після котрих шили і кождий гадав, що як буде мати сурдут від того нового кравця, то буде й такий красний, як той намальований панок на образку. Сикора не потребував вже тілько челядників, ба, а в кінци не держав ні одного; лише ті старі остали єму вірні, що любили вигідну одежу, хочби не цілком після моди ушиту та не дорого за ню платили. Але таких не було богато, бо крім Сикори було в місточку ще звиж двайцять кравецких майстрів. На щастє шив Сикора також для пана управителя до замку одінє, якого той потребував до щоденного ужитку дома. Сьвяточну одїж замавляв в Празї, щоби була модна, але звичайно не міг привикнути до вигоди пан навіть зігнути ся в тій одежи і Сикора мусів єї так перерабляти як пан управитель хотів, аби єму було в ній свобідно. Сикора поров годї сурдут і перешивав; а коли пан управитель обкрутив ся в нїм перед зеркалом, підніс в гору руки, махнув ними довкола, вигнув ся на оба боки, а сурдут нїгде єму не доляган анї не тріс, любував ся: „Ну, отто нам удало ся!“ Заплатив Сикорі три, чотири риньскі від перешитя і мав пражский сурдут після моди. Але нові сурдути не появляли ся так часто; хто раз собі справив, тому мусів вистати на кілька лїт і тодї допрва перелицьовував ся; однако від перелицьованя не хотїли люди тілько платити, хоч то коштувало більше працї. Тому Сикора мусів вхопити ся конче ще якого иншого зарібку. Був добрий, честний чоловік, нїкого не здер і тому не богато мав. Для себе він богато не потребував, а жінку мав також добру і смирну, але дїти хотїли вивчити. Одного дали до Праги до слюсаря, був там вже кілька лїт; але Сикора все на сьв. Івана та на сьв. Вацлава ходив до Праги подивити ся, як хлопець справує ся; мама все старала ся післати єму біле, а тато щадив,

аби его слуги не ріжнили ся від его дому. Кождий, котрий хоче бути в Канаді, має знати тоє, що без гроша не можна їхати, бо скоро може ся стати, що з Гамбурґа стануть завертати всїх домів, преці не маємо жадного права вимагати від ряду канадийского, щоби нас живило як жебраків!... Канада потребує людий праці і таких, котрі мають троха гроший на початок до дарованої фарми. Найменьше має мати родина 200 долярів (500 ленів), щоби удержав ся на фармі. Взагалї раджу вам всім, котрі хочете вибирати ся, нїчого не робіть на слїпо, не спішіть ся, нехай по пару людий з села виїздить, а свої маєтки не давайте в руки жидів, але самі між собою ділїть, бо хто не розважно і не чесно буде робити, не найде нїгде лучшої долї. Преці, як виходиш, то лиш для того, щоби тобі тай оставшому ся братови було лекше жити. Дальше, дуже не добре чоловікови неписьменному в дорогу пускати ся, бодай щоб хоть дитина знала читати. — Отже раз відзиваю ся до вас братя галицкі і буковиньскі, не пускайте ся в дорогу не порадивши ся наперед. Не вірте аґентам, котрим лише о то ходить, щоб взяти гроші за ваш перевіз через море. При кінци ще скажу і то, що дуже мало або й нїчого не треба брати зі свого села, бо перевіз коштує богато, а по друге туть все інакше тай не дороге, так що до господарства як і убраня. — При сім здоровлю вас всїх і маю надію, що схочете після моеї ради поступати, а тим самим направите тоє, що ваші братя несьвідомі для нашої справи еміґраційної злого зробили.

В отсих словах п. Ґеника не то цікаве, що він радить, як робити тим, котрі хотять їхати до Америки, але то, як там наші люди представляють ся і за яких їх уважають. Там кажуть, що наш нарід не культурний, не спосібний до американьского житя, що то якісь цигани, якесь сьміте. Пан Ґеник каже: Тут (в Америцї) треба тобі в нового чоловіка переродити ся.... Отся послїдна рада пана Ґеника на наш погляд найважнїйша і як би так єї уміли і могли вповні перевести в дїло наші селяни, то не треба би їм і до Америки їхати. Аж Америка зачинає нас учити в чім лихо і від чого нам зачинати роботу народну.

Новинки.

Львів дня 25-го лютого 1897.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила на засїданю дня 18-го лютого с. р.: 1) Затвердити вибір о. Ів. Маркевича і о. Теоф. Карчмарчика на відпоручників ради повітової до ц. к. окружної ради шкільної в Грибові, та вибір о. Ів. Сохацкого і п. Ів. Пайгерга на відпоручників ради повітової до ц. к. окружної ради шкільної в Камінцї Струмиловій; 2) іменувати учителями народних шкіл: Ник. Кобрина молодшим учителем третої чотирокляcової школи народної в Ярославі, Єл. Фанґорівну молодшою учителькою двоклясової школи народної в Яраєві, Ольгу Кирчівну молодшою учителькою двоклясової школи в Николаєві, Павл. Гащичівну учителькою народної школи в Пятничанах, Йос. Фидрика учителем в Баличах подорожних, Сев. Карасиньску молодшою учителькою двоклясової школи в Шівску, Ант. Гутковского старшим учителем і Ам. Біжанку молодшою учителькою пятикляcової школи в Динові, Клим. Долиіс учителькою в Білцї Гамулецкій, Петра Олїйника учителем в Опірци; 3) затвердити в учительстві в школах середних Петра Хрістофа учителя ґімназиї в Коломиї; 4) установити третю посаду римо-кат. катихита для народних шкіл в Ярославі від 1-го вересня 1897; 5) установити посаду римо-кат. катихита в 5-кл. школї в Сіняві від 1-го вересня 1897; 6) вилучити громаду Королеву Польску з округа шкільного в Камінцї Великій і зорґанізувати осібну школу народну в Королевій Польскій від 1-го вересня 1897; 7) зорґанізувати третю школу народну в Камінцї Волоскій від 1-го вересня 1897; 8) перемінити одноклясову школу народну в Сухоставі від 1-го вересня 1897 на двоклясову; 9) приймити до відомости справозданя ц. к. краєвих інспекторів шкільних з люстрациї: школи реальної в Кракові, ґімназиї в Стрию, руских паралельок в ґімназиї в Коломиї. учительскої женьскої семинариї в Кракові і шкіл народних в округах равскім і жовківскім.

— **Посьвячене Преосьв. епископа Константина Чеховича в Перемишли** відбуло ся в недїлю дня 21 лютого. Чину посьвяченя довершили Є. Ем. кардинал Сильвестер Сембратович при участи перемиского епископа обр. лат. дра Л. Солецкого і его суфраґана Я. Ґлязера, станиславівского епископа Юл. Куїловского і суфраґана львівского архіепископа лат. Й. Вебера. На се торжество зібрав ся великий здвиг народа з Перемишля і околицї, прибуло більше як 150 сьвящеників з всїх трех епархій, богато визначнїйших Русинів місцевих і з цїлого краю. Явили ся також представителї найвисших властий краєвих Є. Е. кн. Намістник Санґушко з радником п. Мавгнером (Маршалок краєвий не прибув задля грізного стану здоровля матери), представителї властий місцевих, автономічних, войскових і цивільних. О 9-ій годинї прибули з капітульної палати до катедрального храму Є. Ем. кардинал-митрополит з епископами, духовеньством і асистою. Коли архієреї заняли свої місця, прибули до мешканя владики крилошане з асистою, щоби відпровадити новоіменованого владику до катедральної церкви. В походї сїм окрім духовеньства взяли участь сов. Тит Ревакович і Шехович, несучи золочений і посріблений хлїби, сов. др. Савчак і директор Цеглиньский, несучи посріблену і позолочену барилку з вином, відтак сов. Барвіньский, др. Федак і Чехович (брат владики) з сьвічками в руках, а дальше поступав владика окружений найблизшою родиною. Віддавши поклін перед головним престолом і одержавши архієрейске благословене від Є. Ем. кардинала-митрополита, удав ся сей похід перед престіл Пр. Богородицї, де владика відслужив з двома крилошанами читану службу. Відтак почало ся посьвячене владики. Є. Ем. кардинал заняв в престолї приготовлені місця з епископами, почім крилошани з асистою і мирянами з названими дарами випровадили владику на розстелений перед царскими вратами образ вірла, а відтак наступило перше произведенє вибраного владики і відчитане цїсарскої грамоти. Дальше вибраний владика відчитав ісповідане віри, а відтак перевели его крилошани на середину вірла, почім відчитав епископ дальше ісповідане віри. По переведеню епископа на голову вірла, відчитав тойже третє ісповідане віри. Опісля приклякнувшому перед престолом епископу вложили сьвященики отворене евангеліє і держали, а Сьвятитель зділавши три хрести над головою, вложивши руку на голову совершив молитву. По від-

---

щоби справити ему яку одежину. Двоє дївчат — близнюків — ходило до шитя, щоби відтак могли піти до порядної служби, або удержувати ся з шитя; дванайцятьлїтний хлопець кінчив шкільні лїта і мав також іти до ремесла, а шестилїтна дївчинка бавила ся еще при матери. Щастє, що Сикора шив для пана управителя. Той піддав ему гадку, щоби собі наймив паньский сад під замком, а коли Сикора послухавши випозичив собі на той інтерес трохи гроша, поміг ему пан управитель, що дешево наймив. Сикора рад був, що то ему лучило ся; черешнї вже красно румянились, а й прочі овочі удали ся, була надія, що в сїм роцї буде урожай на садовину. Сикора просив встаючи і лягаючи Господа Бога, аби лише хоронив єї від граду. Поставив собі під замком в садї буду, а що ще не мав роботи зі збиранєм і продаванєм овочів, то міг і шити в садї, що й робив кождого дня. Жінка або дїти носили ему їсти. На ніч приходив до него син і той помагав ему доглядати саду. Від хреста до саду не було далеко. Сикора сидячи на стільци перед будою бачив, коли Караскова прийшла там з дїтьми; бачив також, як побіг Войтїх до замку і чув его радістний крик, як вертав. „Бідолаха, певне дістав добру милостиню; — ну, там чей можуть дати — копа раків!“ сказав до себе. То була Сикорова пословиця. Коли-ж бачив, що молили ся і їли, зачав співати побожну пісню і ішов дальше не оглядаючись довкола себе. Голосний плач і крик перервав тишину і его спокій; перший его погляд, коли наляканий підвів голову, був до хреста і там побачив Караскову, як лежала в траві та Войтїха, що над нею плакав. „Мушу подивити ся, що тій жінцї стало ся — блїда як стїна!“ То сказавши відложив скоро роботу і поспішив до хреста. „Що стало ся?“ питав з далека.

— Ах, пане Сикоро, Йосифко наш умер! — з плачем відповів хлопець.

— Ей, що ти кажеш?

— Таки умер; студений як лід і не рушає ся ні трошки.

— Копа раків! — присьвідчив кравець, подивившись ся на мертву дитину, котру мати все ще за ручку держала.

— Най вас Бог потїшить. Караскова. Має вже вічний спокій і радість — копа раків! Що лїпшого можна ему бажати? Господь хотїв вам помогти; він найлїпше знає, чого нам треба. Як би менї було лишило ся десятеро — копа раків! кілько би я мав клопоту. Успокійте ся — мусимо занести дитину до міста і дати знати урядникови. Ходїть, ходїть тимчасом до саду. Ти хлопче — як тебе звуть?

— Войтїх.

— Копа раків — Войтїх! Ми також мали Войтїха, побіжи до нас, знаєш де мешкаємо?

— Знаю.

— Біжи-ж і скажи, щоби Доротка і Іваська зараз сюди прийшли, розумієш?

Войтїх зараз побіг, поглянувши перше на матїр, котра дала ся Сикорі підвести. Не плакала і не говорила, а мовчки хотїла знов зігнути ся по дитину.

— Лишіть, лишіть, я его понесу.

То сказавши, підніс осторожно трупа і завинувши его пішов до саду. Караскова ішла з ним. Вскорі прибігли дївчата з Войтїхом.

— Лишіть ся тут тимчасом, мусимо тому хробачкови справити яку домовинку, піти до лїкаря, аби его оглянув та до пан-отця. Відтак віднесено дитину до каплицї на кладовищи.

— Але з чого я то всьо оплачу? — Боже милий, та-ж я нїчого не маю! — відозвала ся жінка сумно.

— Маємо двайцятака, мамуню, ось маєте! — сказав Войтїх.

— Лиши его, копа раків, а де-ж то стане! — відповів Сикора. — Якось то зробить ся, Бог ласкав. Лишіть ся тут, я зараз верну.

З тими словами відійшов. Дївчата сумно дивили ся на нещастну родину. Войтїх почав плакати, коли подивив ся на братчика, але мати не плакала вже, лише від часу до часу хватала ся руками за груди і тяжко зітхала.

Було вже пополудни, коли Сикора вернув до саду. Лаврик его син ішов з ним і ніс домовину.

— Ну, матусю, всьо полагоджене. Домовинка ось тут, пан доктор прийде поглянути на дитину, а пан-отець покропить гріб. Гробаря якось згодимо — і якось піде.

— Як я вам відвдячусь? — говорила бідна мати.

— Знає сьв. Николай, за що нагороджує — усьміхнув ся добрий кравець.

Мати перебрала сама дитину і з помочию дївчат уложила єї відтак в домовинї. Принесли цьвіти з луки, виложили ними домовину і обсипали дитину. Іваська побігла до дому по образки, а Доротка здоймивши з шиї мосяжний хрестик вложила его дитинї до зложених ручок. Сто материних сльоз скропило тїло, заки прикрито его віком. Кількоро дїтий і жінок прийшло подивити ся, а вечером відніс Сикора сам дитину до каплицї на кладовище. Караскова з Войтїхом пішли з ним. На кладовищи коло паркану був гріб, на котрім зеленїв барвінок і цвили фіялки — то був гріб єї мужа. Колись в щасливійших для неї часах красили тї цьвіти єї віконце — відтак засадила їх як памятник на гріб своїх минулих радощів. Туди обернула ся тепер бідна мати, коли уложила дитину в каплици, а переможена тїлесними і душевними терпінями опустила ся коло гробу на землю. Сикора відійшов з Лавриком назад до саду, але Сикорова, котра також за ними була прийшла, приступила до плачучої жінки, говорячи нїжно: „Ходїть, небого, ходїть зі мною — відпічнїть собі у нас, вам того треба Бачите там в кутку ту загородку — то моїх пять воробчиків. Я також знаю, що то значить — але як Господь Бог хоче. — Ходїть, Войтїху, возьми маму за руку.

Войтїх послухав, а Караскова дала себе мимоволї відвести з кладовища до кравцевого домку. Коли прийшли до дому, уварила їм кравчиха поливку на вечерю. Караскова не могла їсти і жалувала ся на біль в животї.

— То так від великої журби; пождїть, я вам зварю зїля, від того перестане вас болїти.

сьпіваню ектенії і молитві Сьвятителя знято з епископа евангеліє, почім став одягати архієрейскі ризи, а коли архієреї повитали епископа цілованем яко свого брата і сослужителя, відсьпівано многолітства Папі римскому, кардиналу і епископам та новопоставленому владиці і епископ станув до архієрейского богослуженя з иншими архієреями. Скінчивши літургію провадили архієреї новопоставленого епископа на горне сїдалище. Тоді приступила капітула епископска під проводом пралата Матковского до новопоставленого владики. Пралат Матковский указав у своїй промові, що поставлений епископ вступає на місце славних попередників, котрим здвигнено в катедральнім храмі памятники для увіковічненя їх заслуг для Церкви і народу руского і висказавши іменем капітули і духовеньства заявлене щирої предапости і послуху для владики, пожелав, щоби міг многі літа трудити ся на тім високім становищи. Епископ в довшій промові подякував за вискази тих чувств капітули і духовеньства і взивав, щоби все і всюди підпирали его змаганя і маючи лише добро руско-католицкої Церкви і народа на оці, сповняли его волю і прикази. Відтак в перший раз уділив Пр. епископ Чехович архієрейского благословеня всім вірним, котрі опісля по черзї приступали до владики. Відложивши архієрейскі ризи приступив епископ до сидячого на своїм престолі кардинала-митрополита і одержав з его рук епископску мантію і так облеченого відпровадила асиста до палати, де приймав благожеланя від достойників духовних і сьвітских, від духовеньства, міщан, братств і товариств. — О годині 2-ій відбув ся обід на 250 осіб в чотирох комнатах. В часї обіду Преосьв. епископ перемиский в гарній промові вніс перший тоаст в честь Є. Сьв. Папи Льва XIII. і Є. Вел. Цїсаря, яко тих, котрим свій високий уряд завдячує; дальший тоаст підніс в честь Є. Ем. кардинала і співконсекраторів, згаданих епископів. А кардинал вніс здоровле нового епископа перемиского. Обід скінчив ся о годині 4-ій. — Вечером устроїли рускі народні товариства новому епископови торжественну овацию, на котрій промавляв п. Гр. Цеглиньский, а хори під проводом о. Кишакевича відсьпівали відповідні пісні. Вечерок удав ся дуже гарно.

— **Трийцятьшесті роковини смерти Тараса Шевченка** будуть обходити ученики рускої академичної ґімназії у Львові в перших днях марта концертом о власних силах.

— **Реколекциї для Всч. Духовеньства** відбудуть ся в днях 1, 2, 3, 4 і 5-го марта с. р. в домі капітульнім при архикатедральній церкви сьв. Георія в комнатах пресвитерияльних. Початок в понеділок дня 1 марта о 6-ій годині вечером, а сьв. причастиє в пятницю дня 5-го марта.

— **Крадіж.** З Тисьмениці доносять, що в ночи з 18 на 19 с. м. закрав ся невислїджений доси злочинець до канцеляриї нотаря п. Шелевского і вирізавши диямантом шибу в вікні а відтак в шафі забрав звідтам около 1500 зр.

— **Огні.** Дня 21 с. м. в Городку на передмістю черляньскім в стайни коваля Михайла Дзюри вибух пожар, імовірно підложений і знищив сїм господарств. Той огонь дуже підозріний. Недалеко підпаленого будинку есть склепик „кулка рільничого“, заложений перед недавним часом. Отже від нового року горіло в сусїдстві того склепику вже четвертий раз, а кождий огонь був підложений.

— **Морози** навістили в сїм роцї Іспанію. Морози були такі сильні, що в провінциї Маляґа вимерзла скрізь цукрова тростина і помаранчеві дерева. Страти на цукровій тростинї виносять 16 міліонів. В многих провінциях, особливо-ж в Малязї і Севіллї грозить жителям голод.

— **Старенький кардинал.** Кардинал Мартель найстарший з членів сьв. колеґії в Римі сьвяткував дня 10-го с. м. роковини своїх уродин, а дня 15-го марта кінчить 39-тий рік свого кардинальства. Помимо такого старенького віку сповняє він з цілою тверезостию ума тяжкий обовязок віцеканцлера, а вільні хвилї жертвує підпираню науки і штуки.

— **Від о. К. Кузика** греко-катол. пароха з Махнова одержуємо отсе письмо: Сим подаю до відомости на многі запитаня, що заініцийованої кандидатури з округа Рава-Жовків-Сокаль зрікаюсь. — *О. К. Кузик.*

Штука, наука і література.

— **„Зорі“ ч. 3-те** з 1 (13) лютого містить в собі: продовжене оповіданя Наталки Полтавки „Самовродок“ (з автобіоґрафії невідомого поета); поезийку Конопницкої „На хлопську нуту“ в краснім перекладї Богдана Лепкого: початок новелї Нестора Л—на „Зломані крила“, другу дїю драми Б. Грінченка „Ясні зорі“; „Ацетілен“ Віри Коцюбиньскої; кілька статейок в рубриках „записки“ і „оповістки“; житепись Василя М. Білозерского; хроніку і бібліоґрафію. Ілюстраций в сїм числї містить ся три: гарний портрет Василя М. Білозерского, „сьвятий Андрей“ С. К. Батовского і одна ілюстрация на цїлу сторону, представляюча сцену з торгу в галицкім місточку. Вкінци треба згадати, що і до сего числа долучено дальшого пів аркуша Словаря росийско-україньского (стор. 191—198, від слова „Пробрасывать“ до „Произносить“). — Видавництво „Зорі“ від Нового року змінило, як відомо, редакцию. На місце Василя Лукича (п. Вол. Левицкого) вступив дир. Олекс. Борковский. Вийшли вже три числа — і треба сказати, що під новою, старанною редакциєю „Зоря“ держить ся на досего-часній своїй висоті, а годї і сумнївати ся, що при щирій моральній і материяльній підпомозї земляків, як австрийских так і з України, буде ся цінна для руских родин часопись усе більше поступати наперед, як се діяло ся за часу давнїйших редакций.

Господарство, промисл і торговля.

— **Доходи австрийско-угорских зелїзниць державних** виносили після провізоричних обрахунків в 1896 роцї 374,584.299 зр. З того припадає на австрийскі зелїзниці 256,993.499 а на угорскі 117,590.800 зр. В порівнаню з роком 1895 взріс дохід на австрийских зелїзницях о 12,942.587 зр., на угорских 8.191 зр. Дійстні зелїзниці державні принесли приходу в Австриї 95,776.150 зр. або 12.259 зр. від кільометра. — В Угорщині 91,250.263 зр. або 12.081 зр. від кільометра. Дохід той взріс в Австриї о 7·3%, в Угорщині о 8·8%. Довжина зелїзничої дороги в Австриї 16.808 кільометрів, в Угорщині 14.975 клм. і взросла в роцї 1896 в Австриї о 304 клм., в Угорщині о 1.152 клм. Діяльність Угорщини над розширенем зелїзничих доріг показує ся о много більше енерґічнїйшою як в Австриї, а передовсїм в напрямі льокальних зелїзниць.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Будапешт 25 лютого. Угорске бюро кореспонденцийне заперечує рішучо вість, будьто би покликано резервістів і закуповувано коні, з чого можна би вносити хоч би на часткову мобілїзацию.

Відень 25 лютого. Є. Вел. Цїсар принимав вчера по полудни на авдиенциї міністра справ заграничних ґр. Голуховского, котрий знову принимав у себе росийского амбасадора ґр. Капніста і ново іменованого росийского посла в Копенгазї Бенкендорфа.

Канеа 25 лютого. В правительственній палатї вибухнув огонь і випала зелїзна каса а турецкі офіцири і вояки хотїли забрати з не грошї (7000 фунтів тур.). Европейскі офіри спротивили ся тому. Ісмаіл-паша обвиняв чужих моряків, що они хотїли украсти, що показало ся неправдою. Моряки мусїли добути шабель і прогнати музулманів. — В Галепі напали музулмани і турецке войско на християн.

Від Експедициї.

До нинїшнього числа долучає ся „Цїнник насїня“ першої краєвої продукциї і головного складу Теофиля Луцкого в Мельні почта Стрілиска. Хто не отримав того цїнника, схоче зголосити ся під повисшою адресою.

За редакцию відповідає: Адам Хреховецкий

А підіть і ляжте собі, то буде найлїпше.

Караскова зробила скоро, так як їй раджено. Випила горячого зїля а кравчиха повела єї до комори, де була чиста постїль, приладжена вже для неї. Бідна жінка навіть не знала, як має бідній кравчисї дякувати. Лягла. Але Войтїх їв полївку і притім оповідав кравцевим дїтям о своїм братчику і о тім, як він нині ходив до замку і що там дістав.

— Ось бачиш, хлопчику, коли біда найбільша, поміч найблизша — сказала єму Сикорова, коли скінчив оповіданє. — Всюди суть добрі люди, лише що їх мусить чоловік глядати; так скоро їх не найде. Нічлїг могли ви були мати і у мене, коби лише мама була до мене прийшла; а я, мій Боже, нікуди не ходжу, то й не довідаю ся нїчого. Ну, тепер дасть Бог, буде вам може лекше, колиб ви лише мали тої трошки їди, то скоро прийшли би до сил.

Потїшений відійшов Войтїх також спати. Коли помолив ся, положив ся коло матери на чисте ліжко і сильно до неї притулив ся. Єму дуже подобала ся постїль; давно вже не спали на такій; перини до окриваня не мали, лише для Йосифка мала мати бідненьку перинку. Войтїх і она лягали звичайно між більше людьми. Карасковій було то найприкрійше, що не могла в спокою відправити нї рано нї вечер молитви та що мусїла бути людям на очах.

— Мене то мамуню найбільше болить — сказав Войтїх — що Йосифко не їв вже нїчого з тої доброї їди з замку та що певне бідненький умер з голоду.

— Він вже тїшить ся в лїпшім житю і не завидує нам — відповіла мати тихо. — Єсть вже у татуся в небі. Покличе певне і мамуню за собою; мав праве очко отверте так як тато, а то кажуть, що когось за собою кличе.

— Ах, мамуню, то и я також умер би з вами. Що би я тут робив без вас? — При тих словах став Войтїх плакати і обнявши матїр за шию, тиснув єї до себе.

— На всьо воля Божа, Войтуню. Як би я умерла, буде Господь Бог тобою опікувати ся і пішле тобі людий, що любили би тебе так само як я.

— О, мамуню, я не хочу, я умру з вами, як ви умрете; так мене нїхто не буде любити як ви.

— Тихо, хлопче, не вільно нам грішити против Господа Бога; я вже досить прогрішила ся, що кликала сама на себе смерть. Бог тебе не опустить, коли ти его не опустиш — а колись всї побачимо ся разом в вічній радости — сказала мати і поцїлувавши хлопця в чоло, погладила его по лици. Але Войтїх не міг успокоїти ся; питав матери, що єї болить, а коли сказала, що їй добре, лише нехай спить, не міг все таки заспати; мусїв перше сказати, чим его було потїшила Сикорова. А хотячи матїр ще більше потїшити, додав, щоби лише не журила ся, що й для них настануть лїпші часи, та що й она буде здорова. Бідний не знав ще, що не все діє ся так, як чоловік надіє ся.

Рано ледве зазоріло, пішов Сикора збудити Лаврика, аби встав і пильнував саду, щоби він міг собі відпочити, бо ту цїлу ніч не спав. Синок встав, а отець ще не ляг, коли нараз прибігла з міста Іваська, цїла задихана.

— Татуню — кричала ще з далека — ідїть скоро до дому, Караскова умирає, а мама не знають що робити!

— Копи раків — що їй стало ся? — на лякав ся старий, а одїваючи назад зняту свитину побіг скоро з дочкою до дому. На дорозї оповідала єму дочка, що о півночи прийшов до комнати Войтїх з плачем, що матери дуже зле, та що не знає, що їй єсть; що Сикорова пішла зараз до неї до комори і застала недужу вже студену і без мови; що посилала по пан-отця, а коли пан-отець прийшли, мусїли зараз посилати по лїкаря.

— А що казав лїкар — спитав поспішно кравець.

— Казав, що нема ратунку, бо она має ту слабість, що тепер панує!

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.